

МАТЕРІАЛИ

*V Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції*

**СУЧАСНІ АСПЕКТИ
ЛІКУВАННЯ І ПРОФІЛАКТИКИ
ХВОРОБ ТВАРИН**

**20-21 жовтня 2021 року,
м. Полтава, Україна**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
Кафедра терапії імені професора П. І. Локеса

**СУЧАСНІ АСПЕКТИ
ЛІКУВАННЯ І ПРОФІЛАКТИКИ
ХВОРОБ ТВАРИН**

*Матеріали
V Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції*

20–21 жовтня 2021 року, м. Полтава, Україна

Е-видання ПДАУ

ПОЛТАВА – 2021

УДК 619
ББК 48
С 91

Сучасні аспекти лікування і профілактики хвороб тварин: матеріали V Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 20–21 жовтня, 2021 р. Полтава, 2021. 243 с. [електронне видання]

Збірник містить матеріали наукових доповідей в яких висвітлено результати сучасних наукових досліджень, лікування і профілактики хвороб тварин у напрямках: діагностика і терапія тварин; ветеринарне акушерство, гінекологія; ветеринарна хірургія; ветеринарна фармакологія та токсикологія; фізіологія людини і тварин; паразитологія, ентомологія; гігієна тварин та ветеринарна санітарія; ветеринарно-санітарна експертиза; ветеринарна мікробіологія, епізоотологія, інфекційні хвороби та імунологія; патологія, онкологія і морфологія тварин. Матеріали подано у вигляді тез доповідей проблемно-постановчого, оглядово-аналітичного, узагальнюючого, експериментального та методичного змісту. Авторами матеріалів є викладачі вищих навчальних закладів, науковці науково-дослідних установ, здобувачі вищої освіти, аспіранти, докторанти, слухачі магістратури, представники органів державного і місцевого самоврядування та інших організацій.

Редакційна колегія:

Локес-Крупка Т. П., кандидат ветеринарних наук; *Кравченко С. О.*, кандидат ветеринарних наук, доцент; *Супруненко К. В.*, кандидат ветеринарних наук, доцент; *Корчан М. І.*, кандидат ветеринарних наук, доцент; *Шатохін П. П.*, кандидат ветеринарних наук, доцент; *Канівець Н. С.*, кандидат ветеринарних наук, доцент; *Курман А. Ф.*, кандидат біологічних наук, доцент; *Карішева Л. П.*, ст. викладач; *Бурда Т. Л.*, асистент, *Зарицький С. М.*, асистент.

Відповідальний за випуск: *Н. С. Канівець*

Рекомендується до електронного видання вченою радою факультету ветеринарної медицини Полтавського державного аграрного університету (протокол № 3 від 19 жовтня 2021 року).

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей і повідомлень.

© Полтавський державний аграрний університет, 2021

Кот Т. Ф., Ванат І. М. МІКРОСКОПІЧНІ ЗМІНИ В ПАРЕНХІМАТОЗНИХ ОРГАНАХ КОРІВ ПРИ НЕКРОБАКТЕРІОЗІ	196
Котелевич В. А., Струбчевська В. С. ВЕТЕРИНАРНО-САНИТАРНА ЕКСПЕРТИЗА І ВЕТСАНЦІНКА ПРОДУКТІВ ЗАБОЮ ВРХ В УМОВАХ ТОВ «ЖИТОМИРСЬКИЙ М'ЯСОКОМБІНАТ»	198
Котелевич В. А., Струбчевська В. С. НАЛЕЖНА ГІГІЄНИЧНА ТА ВИРОБНИЧА ПРАКТИКИ (GHP/GMP) ПРИ ВИРОБНИЦТВІ ПРОДУКТІВ ЗАБОЮ ВРХ В УМОВАХ ТОВ «ЖИТОМИРСЬКИЙ М'ЯСОКОМБІНАТ».....	200
Лукашенко С. О. АКАРОЗИ КОТІВ: ПОШИРЕННЯ ТА ВІКОВА ДИНАМІКА	202
Мазярчук С. М. ПРОФІЛАКТИЧНІ ЗАХОДИ ЩОДО ПАРВОВІРУСНОГО ЕНТЕРИТУ У СОБАК	205
Мельничук В. В., Павлова А. І. ЗООНОЗНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПАРАЗИТИЧНИХ НЕМАТОД РОДУ <i>TRICHURIS</i>	206
Негреба Ю. В. ЕКТОПАРАЗИТАРНІ ЗАХВОРЮВАННЯ ВІВЦІВ В ПРИСАДИБНИХ ГОСПОДАРСТВАХ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ	208
Нечай І. М., Карішева Л. П. ПЕРША ВАКЦІНА ДЛЯ БДЖІЛ	209
Окружок П. В., Щербак Н. С. ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ГЕНЕТИЧНО МОДИФІКОВАНИХ ОРГАНІЗМІВ	210
Павлючик О. В. МОЛОКО І АНТИБІОТИКИ	213
Подолья І. О. КЛІНІЧНІ ОЗНАКИ ТА ЛАБОРАТОРНІ ПОКАЗНИКИ КОТІВ ЗА ТОКСОПЛАЗМОЗУ	214
Рисованій В. І. ПОШИРЕННЯ ПСОРОПТОЗУ КРОЛІВ В УМОВАХ ПРИВАТНИХ ГОСПОДАРСТВ СУМЩИНИ	216
Роспутний Б. С. ЯКІСТЬ МЕДУ, ЩО РЕАЛІЗУЄТЬСЯ НА РИНКУ	217
Рудченко А. О. ЗМІНИ СУДИННО-ТРОМОЦИТАРНОЇ ЛАНКИ ГЕМОСТАЗУ ЗА БАБЕЗІОЗУ СОБАК	218
Руденко І. Ю. АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ БЕЗПЕЧНОСТІ І ЯКОСТІ МОЛОКА-СИРОВИНИ	220
Сахарова О. Ю. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЛАБОРАТОРНИХ МЕТОДІВ ДІАГНОСТИКИ ІВАЗІЙ ОВЕЦЬ	222

Висновки і пропозиції. Обов'язково потрібно проводити вакцинацію, особливо в тварин з невідомим імунним статусом. Під час курсу вакцинації максимально сприяти формуванню у собак імунітету (усувати стрес-фактори, годівля, умови утримання, санітарний стан). Рекомендується не заводити собак не дивлячись на дезінфекцію протягом 6 - 7 міс після випадку парвовірусу, а також необхідно провести дезінфекцію і утилізацію всіх речей і іграшок, з якими контактувала попередня тварина. Дуже важливу роль відіграє вакцинація, але не дивлячись на неї парвовірусний ентерит лишається найчастішою вірусною хворобою серед собак.

Література

1. Бульба К. Парвовірусний ентерит собак і його профілактика // Евровет: вебсайт. URL: <http://eurovet.com.ua/novini/parvovirusnij-enterit-sobak-i-jogo-profilaktika-vaksinami-serii-bioscan-novel/> (дата звернення: 10.10.2021).
2. Конє М. С., Романова А. Л. Ефективність лікування та профілактики парвовірусного ентериту собак в умовах ветеринарних клінік ТОВ «Біоцентр» (Полтава). *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2017. № 1 – 2. С. 123 – 125.
3. Радзиховський М.Л. Епізоотологічні особливості парвовірусного ентериту собак. *Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини*. Харків, 2016. Вип. 32, Ч. 2. С. 130–134.

УДК 616.99:595.132.6

Мельничук В.В., кандидат ветеринарних наук, доцент

Павлова А. І., здобувач вищої освіти ОС «Магістр»

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна

e-mail: melnychuk86@ukr.net

ЗООНОЗНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПАРАЗИТИЧНИХ НЕМАТОД РОДУ *TRICHURIS*

Актуальність. Трихуратози викликають різні види трихурисів, що відносяться до паразитичних нематод роду *Trichuris*. Вони локалізуються в товстих кишках дефінітивних хазяїв. Інвазії часто перебігають безсимптомно, однак у деяких людей розвивається діарея, і можливі більш серйозні наслідки, включаючи дизентерію, кишкову кровотечу та анемію [7, 10]. *T. trichiura* – вид трихурисів, що паразитує у людини. Кілька клінічних випадків було зареєстровано у людей, внаслідок інвазування їх трихурисами видів *T. vulpis* і *T. suis*, які зазвичай заражають собак і свиней, хоча такі зоонозні інвазії, як правило, вважаються рідкісними. Останні дослідження, проведені науковцями, виявили яйця *T. vulpis* і *T. suis* у значній кількості зразків фекалій від людини на території окремих країн. Яйця нематод *T. suis*, також, досліджуються в клінічних випробуваннях на людях як терапевтичний засіб за різних аутоімунних та алергічних захворювань [2, 8].

Постановка проблеми. Виходячи із вищенаведеного, можна зазначити, що вивчення літературних даних щодо зоонозного потенціалу збудників трихурозу є актуальним напрямом досліджень.

Аналіз літературних джерел. Науковці свідчать, що трихуратози найбільш поширені серед ссавців. Зокрема, сприйнятливими до збудників трихуратозів є: велика рогата худоба, вівці, кози, верблюди, свині, собаки, коти, кролики, гризуни та інші види диких тварин. Одні ссавці заражені одним видом трихурисів, але інші (наприклад, коти) сприйнятливі до декількох збудників. Зоонозний вид *T. suis* є паразитом свиней та кабанів, тоді як *T. vulpis* заражає собак та диких м'ясоїдних тварин. Вид *T. trichiura* діагностовано у приматів, а також у людей. Яйця цього виду трихурисів, також, були виявлені в калі свиней, собак і котів [1, 9]. Відомо, що *T. trichiura* є спільним видом між людиною та приматами, де вони є специфічними дефінітивними хазяями. Зоонозна передача цього паразита від диких

японських макак (*Macaca fuscata*) була продемонстрована шляхом експериментальної інюкуляції добровольцям. Вид *T. suis* також має зоонозний потенціал. Вид *T. vulpis* спочатку був ідентифікований у кількох клінічних випадках у людей на основі виявлення яєць та їх ідентифікації за розмірами, так як вони майже вдвічі більші за яйця *T. trichiura*. У кількох з цих випадків були виявлені, також, фрагменти статевозрілих нематод, що були ідентифіковані як *T. vulpis*. Однак більшість описів виявлення *T. vulpis* у людей базується лише на виявленні яєць нематод. Окремі автори поставили під сумнів правильність цих повідомлень, оскільки яйця *T. trichiura* іноді мають значні розміри, такі як у яєць *T. vulpis*. Два клінічних випадки у дітей в США, описані авторами, вказують на їх зараження *T. vulpis*, що підтверджується виявленням трихурисів даного виду від собак, які утримувались у квартирах, де мешкали ці діти. Причому всі яйця, які виявляли у собак та у дітей мали великі розміри, що характерно для яєць виду *T. vulpis* [4, 5]. Крім того, згідно проведених генетичних методів, було підтверджено паразитування виду *T. vulpis* у людей. Хоча існує ймовірність, що ці яйця потрапили в організм людини з навколишнього середовища, і пройшли транзитом через травний канал. Є відомості науковців щодо ймовірності вісцеральної міграції личинок *T. vulpis*, хоча прямі докази такої біологічної особливості збудника відсутні. Вісцеральна мігруюча личинка може бути незвичайною знахідкою для науковців у вивченні трихуратозів, оскільки всі личинкові стадії та дорослі трихуриси, згідно біологічного циклу, знаходяться тільки в кишечнику без тканинної міграції личинок. Досі невідомо, чи можуть інші види трихурисів мати зоонозний потенціал [3, 6].

Висновки і пропозиції. Отже, збудники трихуратозів мають значно широкое коло дефінітивних хазяїв, які переважно є видоспецифічними. Також хворіють і люди. Однак, літературні дані свідчать про перехресне зараження людей збудниками трихуратозів, які паразитують в собак і свиней, що свідчить про зоонозний потенціал даних паразитів. Це обумовлює актуальність проведення досліджень щодо встановлення поширення трихурозу собак в Україні, а також визначення ефективності сучасних антигельмінтних препаратів за цієї інвазії.

Література

1. Beer R. J. The relationship between *Trichuris trichiura* (Linnaeus 1758) of man and *Trichuris suis* (Schrank 1788) of the pig. *Research in Veterinary Science*. 1976. № 20 (1). P. 47–54.
2. Elliott D. E., Weinstock J. V. Nematodes and human therapeutic trials for inflammatory disease. *Parasite Immunology*. 2017. № 39 (5). 10.1111/pim.12407. doi: 10.1111/pim.12407.
3. Hall J. E., Sonnenberg B. An apparent case of human infection with the whipworm of dogs, *Trichuris vulpis* (Froelich, 1789). *Journal of Parasitology*. 1956. № 42. P. 197–199.
4. Harper K. L., Garfield M. D., Ehrenford F. A. Human infection with canine whipworm. *Indiana State Medical Association*. 1964. № 57. P. 24–27.
5. Hidden population structure and cross-species transmission of whipworms (*Trichuris* sp.) in humans and non-human primates in Uganda / R. R. Ghai et al. *PLOS Neglected Tropical Diseases*. 2014. № 8 (10). e3256.
6. Horii Y., Usui M. Experimental transmission of *Trichuris* ova from monkeys to man. *Transactions of the Royal Society of Tropical Medicine and Hygiene*. 1985. № 79. P. 423.
7. Preclinical and clinical characteristics of the trichuricidal drug oxantel pamoate and clinical development plans: a review / M. S. Palmeirim et al. *Drugs*. 2021. № 81 (8). P. 907–921. doi: 10.1007/s40265-021-01505-1.
8. *Trichuris vulpis* (Froelich, 1789) infection in a child: a case report / A. Márquez-Navarro et al. *Korean Journal of Parasitology*. 2012. № 50 (1). P. 69–71. doi: 10.3347/kjp.2012.50.1.69.
9. *Trichuris vulpis* and *T. trichiura* infections among schoolchildren of a rural community in northwestern Thailand: the possible role of dogs in disease transmission / P. Areekul et al. *Asian Biomed*. 2010. № 4. P. 49–60.
10. Whipworm and roundworm infections / K. J. Else et al. *Nature Reviews Disease Primers*. 2020. № 6 (1). P. 44. doi: 10.1038/s41572-020-0171-3.